

Élelmiszerbiztonsági hírek

„Nagyon valószínűtlen”, hogy a koronavírus élelmiszer-biztonsági kockázatot jelent – erősítik meg szakértők

Egy nemzetközi tudóscsoport szerint nagyon valószínűtlen, hogy a SARS-CoV-2 vírus élelmiszer-biztonsági kockázatot jelent.

Az Élelmiszerek Mikrobiológiai Előírásainak Nemzetközi Bizottsága (International Commission for Microbiological Specifications of Foods, ICMSF) egy nem-kormányzati szervezet és a Codex Alimentarius megfigyelője. Elnöke Martin Cole, tagjai között van Darrell W. Donahue és Lucia Anelich, valamint Robert Buchanan és Jeffrey M. Farber tanácsadók.

A vélemény kiterjed a koronavírusra, más néven a SARS-CoV-2-re, amely a COVID-19 néven ismert betegséget okozza. Az ICMSF közzétette azokat a technikai és tudományos felismeréseket, amelyeket relevánsnak ítélt az élelmiszerláncban és annak mentén dolgozó szakemberek, valamint az élelmiszer-biztonságot felügyelő kormányok számára.

Az ICMSF tagjai úgy vélik, nagyon valószínűtlen, hogy a SARS-CoV-2 elfogyasztása betegséget eredményezne, mivel nincsen dokumentált bizonyíték arra, hogy az élelmiszerek jelentős forrásai és/vagy hordozói lennének a fertőzésnek. Létfonosságú, hogy megkülönböztessük a veszélyt a kockázattól, vagyis a fertőző ágens jelenléte az élelmiszereken nem feltétlenül jelenti azt, hogy fertőzés lép fel – mondták a szakértők.

Áprilisban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Szervezet (FAO) közzétette a COVID-19 élelmiszer-biztonsági útmutatót a vállalkozások számára, valamint egy másik dokumentumot, amely az élelmiszerügyi hatóságoknak adott tanácsokat.

A mintavétel és a vírus vizsgálata nem az erőforrások legjobb felhasználása

Az ICMSF szakértői szerint a SARS-CoV-2 nem tekinthető élelmiszer-biztonsági veszélynek, mivel az ilyen veszélyek a táplálékkal jutnak be az emberi szervezetbe a tápcsatornán keresztül, majd megfertőzhetik a test más szerveit és szöveteit. A tudósok példaként a hepatitis A vírust hozták fel, amely bejut a véráramba és élelmiszer-eredetű megbetegedésekhez vezet, végső soron a máj megfertőződését okozva.

Az ICMSF nem tanácsolja az élelmiszer-végtermékek és az élelmiszer-környezeti területek tesztelését a SARS-CoV-2 vírusra az élelmiszer-biztonság érdeké-

ben. Mivel a SARS-CoV-2 nem jelent élelmiszer-biztonsági kockázatot, a szisztematikus mintavételnek és a vírus jelenléte tesztelésének ilyen értelemben nincsen hozzáadott értéke. A várható vizsgálati eredmények körüli bizonytalanságok és következetlenségek miatt (csak RNS kimutatás) a mintavételi tervek és a vizsgálatot követő javító intézkedések nem jelentik az élelmiszer-feldolgozó üzemek erőforrásainak legjobb felhasználását.

A COVID-19 pandémia kezdete óta elfogyasztott ételek és kezelt élelmiszercsomagok milliárdjainak ellenére nincsen semmiféle bizonyíték arra, hogy az élelmiszerek, az élelmiszer-csomagolás vagy az élelmiszerek kezelése a vírus forrása vagy fontos terjedési útja lenne.

A vélemény megjegyzi, hogy van néhány olyan jelentés, mely szerint a SARS-CoV-2 vírust megtalálták élelmiszer-összetevőkön, termékeken és csomagolóanyagokon, és amelyek szerint a vírus az élelmiszerekben nem szaporodik.

„Sok esetben az ilyen jelentések nem részletezik, a vírust hogyan azonosították, milyen mennyiséget találtak, és hogy a vírus életképes és fertőző volt-e. Mivel a vírus azonosítására alkalmazott módszerek elsősorban génelapúak, ezeknek a jelentéseknek a többsége a vírus RNS-ének jelenlétét mutatja ki. Azt jelzik, hogy a veszély az emberi egészségre jelen lehet. Azt nem bizonyítják, hogy valóban fennáll a veszély, például életképes vírus formájában, vagy hogy az élelmiszer elfogyasztása vagy kezelése veszélyt jelent az emberi egészségre. Az élelmiszereken vagy csomagoláson található vírusok idővel elvesztik életképességüket.”

EFSA hírek

„Állítsuk meg az afrikai sertéspestist” kampányt indít az EFSA Délkelet-Európában

Az EFSA nagyszabású kampányt indított Délkelet-Európában, hogy felhívja a figyelmet az afrikai sertéspestisre (ASF), és hogy segítsen megállítani annak terjedését.

A kampány azokra az országokra irányul, amelyeket az EFSA úgy azonosított 2019-ben, hogy együttesen egy”aggodalomra okot adó régiót” alkotnak, mivel közel vannak azokhoz az országokhoz, ahol jelen van az ASF. Ezek az országok Albánia, Bosznia és Hercegovina, Észak-Macedónia, Görögország, Horvátország, Koszovó[1], Montenegró, Szerbia és Szlovénia.

A kampány kiegészíti az Európai Bizottság és más nemzetközi szervezetek folyamatos erőfeszítéseit a betegség Európában történő felszámolása érdekében.

Az afrikai sertéspestis (ASF) egy vírusos betegség, amely házisertéseket és vaddisznókat érint. Emberre a vírus ártalmatlan, de számos országban jelentős gazdasági zavarokat okozott. Jelenleg nincsen vakcina az ASF ellen, ezért a járvány kitörése szükségessé teheti az érintett területeken nagyszámú házisertés levágását.

A kampány célja, hogy mind a kilenc országban felhívja a figyelmet az ASF-re. Azokat az embercsoportokat és egyéneket célozza, akik érintkezésbe kerülnek a házisertésekkel és vaddisznókkal, például a sertésenyésztőket és a vadászokat. Az EFSA fel fogja venni a kapcsolatot az állatorvosi szervezetekkel, vadászati egyesületekkel, gazdálkodói csoportokkal, vámhivatalnokokkal, határőrséggel, önkormányzatokkal, turisztikai szolgáltatókkal és utazókkal is.

Mivel az ASF jáványoknak ilyen pusztító hatásuk lehet, a betegség megfékezéséhez elengedhetetlen a felderítés, a megelőzés és a jelentés. Ezek a kampány kulcsszavai.

Génmódosított növények allergén hatásának értékelése: az érintettek támogatják a munkacsoportot

Az EFSA az érdekeltekkel olyan konzultációs csoportot hoz létre, amely támogatja közelgő munkáját a génmódosított (GM) növények allergén hatása értékelésével kapcsolatban. A csoporttal a folyamat különböző szakaszaiban konzultálnak, és az hozzájárul a tevékenységért felelős EFSA tudományos csoport munkájához.

Tagsági jelöléseket az érintetti csoportba az EFSA regisztrált érintetti szervezeteitől fogadnak el, valamint olyan nem regisztrált szervezetektől, amelyek érdekeltek az allergén hatás értékelése területén. További információ itt található.

Az EFSA a GM növények allergén hatásával és fehérjebiztonságával kapcsolatos, visszatérő kérdésekkel fog foglalkozni. Különös figyelmet fordítanak majd a jelenlegi *in vitro* fehérje emészthetőségi teszt hasznosságára, amely egy, a fehérjék biztonsági értékelése során alkalmazott pepszin rezisztencia teszt.

Az EFSA foglalkozni fog az allergén hatás értékelésével és az új fehérjék biztonságosságának felmérésével kapcsolatos hiányosságokkal is, kiemelve azokat a kulcsfontosságú szempontokat, amelyek további munkát/megbeszélést igényelnek, valamint megfogalmazza a témával kapcsolatos különleges kutatási igényeket.

A konzultációs csoportba a tagállamok szakértőit is bevonják. A csoportot meghívják az Allergén Hatás Munkacsoport online üléseire (a jelenlegi egészség-

ügyi helyzet miatt) és egy workshopra, amelyet a tervek szerint 2021 tavaszán tartanak.

Az EFSA Génmódosított Szervezetekkel Foglalkozó Testülete az Allergén Hatás Munkacsoport elé két teljesítendő célt fog kitűzni: egy nyilatkozat elkészítését az *in vitro* fehérjeemésztés hasznosságáról a kockázatértékelésben, és egy tudományos vélemény megfogalmazását, amely ajánlásokat tartalmaz a jövőbeni fejlesztésekre, beleértve a kutatási igényeket az allergén hatás értékelése és általában a fehérjebiztonság területén.

Az EFSA várhatóan ez év végéig nyújtja be a nyilatkozatot, és 2021 nyaráig a tudományos véleményt az ajánlásokkal.

Peszticidek és méhek: a mortalitási rátákra vonatkozó bizonyítékok áttekintése

Az EFSA befejezte a méh mortalitással kapcsolatos rendelkezésre álló tudományos bizonyítékok átfogó elemzését a peszticidek méhekre gyakorolt kockázatának felmérésére vonatkozó útmutató folyamatban lévő felülvizsgálatának részeként.

A ma közzétett jelentés a mortalitási rátákról szóló valaha készült legnagyobb szisztematikus bizonyítékgyűjteményen alapul, és három méhcsoportra vonatkozik (háziméhek, poszméhek és magányos méhek). Megbízható számadatok megállapítása a méhek mortalitási rátáiról az iránymutatás felülvizsgálatának kulcsfontosságú eleme.

A jelentés célja a meglévő ismeretek megerősítése az eddiginél szisztematikusabb megközelítés alkalmazásával, és az elemzés hatókörének kiszélesítése a gyűjtögető méhek halálozási rátáin túl. A fő információforrások a szisztematikus szakirodalmi áttekintés és az EU számos országából származó méhészek felmérése voltak.

Food Safety News:

Experts affirm that coronavirus is 'highly unlikely' to be food risk

It is highly unlikely that SARS-CoV-2 is a food safety risk, according to an international group of scientists.

The International Commission for Microbiological Specifications of Foods (ICMSF) is a non-governmental organization and an observer to Codex Alimentarius. The chair is Martin Cole and members include Darrell W. Donahue and Lucia Anelich, as well as consultants Robert Buchanan and Jeffrey M. Farber.